

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Інститут педагогіки НАПН України
Факультет іноземних мов
Регіональний центр навчання іноземних мов
Національний авіаційний університет
Українська асоціація дослідників освіти

ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ КОНТЕКСТ

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції**

Умань 2020

Редакційна колегія:

Безлюдний Олександр Іванович	Ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України
Колядя Наталія Миколаївна	Проректор з інноваційних досліджень та європейської інтеграції Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор
Бріт Надія Михайлівна	Директор Регіонального центру навчання іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат педагогічних наук, професор кафедри англійської мови та методики її навчання, Заслужений працівник освіти України
Постоленко Ірина Сергіївна	Декан факультету іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент
Заболотна Оксана Адольфівна	Завідувач лабораторії педагогічної компаративістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор

Відповідальна за випуск:

Загоруйко Людмила Олексіївна кандидат педагогічних наук, доцент

Автори несуть відповідальність за наукову вірогідність і коректність вміщених у збірнику матеріалів

Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст : матеріали міжн. науково-практич. Інтернет-конф., 10 квітня 2020 р. м. Умань. – Умань : «Візаві», 2020, – 276 с.

Матеріали збірника присвячено висвітленню проблем, які обговорювалися на III міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції **«Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст»**, зокрема: інновації в сучасній середній освіті; інновації у вищій школі; іноземні мови в контексті глобалізації та модернізації сучасного світу тощо.

Видання призначене для науковців, аспірантів, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться здобутками у галузі освіти.

ЗМІСТ

Передмова	9
Галина Авчіннікова <i>Взаємне читання як спосіб покращення мікроклімату на заняттях</i>	10
Ірина Андрійчук, Леся Шевчук <i>До питання про теоретичні передумови становлення та відтворення англomовної терміносистеми галузі інформаційних технологій</i>	13
Ірина Аніщенко <i>Організація автономного навчання іноземної мови у навчальному процесі вищої школи</i>	17
Alina Babaeva, Olena Martynenko <i>Translation of Phraseological Units In The Field of Transport Technologies</i> ...	21
Olena Bevz <i>Teaching English to Learners With Special Educational Needs</i>	23
Віта Безлюдна <i>Застосування електронних навчально-методичних комплексів в системі дистанційної освіти</i>	26
Роман Безлюдний <i>Роль E-learning в навчанні майбутніх учителів іноземних мов</i>	28
Петро Бенескул <i>Формування моральної культури студентів у вищих навчальних закладах</i>	30
Юлія Біленька <i>Теоретичні засади дослідження запозиченої лексики</i>	33
Ірина Білецька <i>Лінгвокультурологія як наука про взаємозв'язок мови і культури</i>	36
Анна Богданенко <i>The Peculiarities of English Abbreviations In Mass Media Using</i>	38
Артур Бойко <i>Культура як семіотичний феномен</i>	41
Яків Бойко <i>Основні завдання формування екологічної культури учнів старших класів у США</i>	43
Ілона Бойчевська, Людмила Веремюк <i>Нетрадиційні методи викладання іноземних мов</i>	46
Аліна Бондар <i>Сленг: структурно-семантичні та функціональні аспекти</i>	47
Галина Бондар <i>Проблема формування іншомовної професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів в теорії і практиці освіти</i>	50
Яна Бондарук, Євгенія Процько <i>Роль сучасного підходу до формування граматичних навичок на заняттях з англійської мови</i>	51
Ганна Вінцевська, Світлана Деркач <i>Навчання англійської мови засобами театрального мистецтва</i>	55
Olena Halai <i>Communicative Approach To Teaching A Foreign Language</i>	57

Alla Gembaruk <i>Cousebook Evaluation And Selection</i>	58
Оксана Глушко <i>Впровадження інноваційних технологій в шкільну освіту Польщі</i>	60
Владислава Гузій, Людмила Мошковська <i>Peculiarities of Writing English Abstracts And Annotations</i>	61
Ігор Гурський <i>Композиційні особливості публічної політичної промови</i>	65
Наталя Гут <i>Місце іноземних мов у системі немовної вищої освіти Португалії</i>	68
Віталій Деркач <i>Німецький досвід дуальної системи освіти: передумови, особливості та обов'язки</i>	71
Світлана Деркач <i>Педагогіка Селестена Френе у навчанні іноземної мови</i>	73
Аліна Джурило <i>Інновації в сучасній шкільній освіті: досвід Німеччини</i>	75
Наталія Дудик, Тетяна Зевченко <i>Освітні інноваційні процеси у період світової глобалізації</i>	77
Оксана Заболотна <i>Первинна професійна соціалізація вчителів у світлі реформи «Нова українська школа»</i>	81
Віталій Завацький <i>Назви кінострічок: функціонально-прагматичні та перекладацькі аспекти</i>	85
Людмила Загоруйко <i>Освіта дорослих та деякі бар'єри до її здобуття</i>	86
Yulia Zahrebniuk <i>Social Networks In Modern Education</i>	89
Nataliya Zaitseva <i>Considering The Conditions of A Bilingual Child' Bilingualism Forming For Successful School Education</i>	91
Тетяна Зевченко, Наталія Дудик <i>Професійна підготовка майбутнього учителя іноземної мови у парадигмі вимог XXI століття</i>	94
Anastasia Pyasevych, Olena Martynenko <i>Peculiarities of Technical Lexis Translation On Basis of Automobile Terminology</i>	97
Юлія Казак <i>Аналіз проблеми підготовки до професійної діяльності майбутніх учителів німецької мови в закладах вищої освіти</i>	99
Tetiana Kapeliushna <i>The Use of Ted Talks In The ELT Classroom</i>	102
Василь Каричковський, Світлана Каричковська <i>Вища освіта в умовах трансформаційних процесів</i>	104
Марія Кирилюк <i>Метафорика німецького молодіжного лексикону та його гендерна специфіка</i>	106
Надія Ключка, Леся Шевчук <i>До питання становлення неосленгізмів як соціолінгвального феномену...</i>	109

Ангеліна Колісніченко <i>Використання Google додатків у викладанні іноземної мови у закладах вищої освіти.....</i>	112
Олена Коломієць <i>Роль викладання іноземної мови, інтегрованої у полікультурне спілкування.....</i>	114
Malvina Kolomiets <i>Innovative Technologies For The English Language Learning.....</i>	117
Олег Комар <i>Актуальність розвитку інформаційної та технологічної компетентностей майбутніх вчителів англійської мови: європейський погляд.....</i>	118
Ольга Комар <i>Комунікативний підхід до навчання англійської мови: роль вчителя та учнів.....</i>	121
Світлана Кравченко <i>Тенденції розвитку середньої освіти США на прикладі штату Аляска.....</i>	124
Руслана Кужель <i>Робота зі студентами як форма позанавчальної діяльності в середній професійній освіті.....</i>	125
Наталія Лавриченко <i>Предметні поля лінгвістики.....</i>	127
Інна Лаухіна <i>Метонімія як спосіб творення номінативних лексичних одиниць з власними назвами у сучасній французькій мові.....</i>	130
Віктор Литвиненко <i>Інтерактивні технології, як один із засобів формування комунікативної компетентності учнів.....</i>	134
Олена Локшина <i>Міжнародні організації в освіті.....</i>	136
Катерина Ломова, Леся Шевчук <i>Єдність форми і змісту у ракурсі зв'язку між звучанням і значенням у дослідженні аббревіації.....</i>	138
Вікторія Лученко <i>Еволюція методів формування іншомовної фонетичної компетенції.....</i>	141
Людмила Люшнівська <i>Метафоричні процеси в англійській мові.....</i>	144
Ольга Мадюк <i>The Place of Compressed Courses In The Process of Students' Training: Foreign Experience.....</i>	146
Олександра Мазур, Леся Шевчук <i>До питання розгляду видів політкоректної лексики на основі дослідження текстів "Moonlight: Is This The Year's Best Movie?" та "The Striking Humanity of 'Moonlight'".....</i>	149
Yevgen Mamchur <i>Formation of The Motivational Sphere of The Individual Is An Important Pedagogical Problem.....</i>	152
Вадим Мартинюк <i>Особливості дистанційного навчання іноземної мови.....</i>	154

Bakur Vanush Martirosyan <i>The Importance of Student-Centered Approaches In Modern Educational Processes.....</i>	157
Людмила Мельник <i>Поняття про невербальну комунікацію.....</i>	159
Наталія Мельник <i>Сучасні вимоги до знання англійської мови як іноземної у європейських стандартах педагогічної освіти.....</i>	162
Ольга Мілютіна, Людмила Ємельяненко <i>Особливості навчання заперечних конструкцій англійської мови.....</i>	167
Луїза Назарова, Галина Лейцюсь <i>До питання про основні способи перекладу фразеологічних одиниць з компонентом на позначення грошей українською мовою.....</i>	170
Інна Нестеренко <i>Колаборативна форма навчання під час професійної підготовки майбутніх фахівців філологічної сфери.....</i>	173
Ніна Нікольська <i>Особливості початкової та середньої освіти США.....</i>	175
Анна Опришко <i>Інноваційні зміни у методиці навчання іноземних мов у вищій школі.....</i>	177
Вікторія Павлюк <i>Канадська модель вищої освіти в умовах посилення глобалізації цих процесів.....</i>	179
Pona Palaguta <i>Innovative Training Models of Higher Education.....</i>	181
Алла Паладьева <i>Розвиток рефлексивного потенціалу особистості майбутнього вчителя.....</i>	184
Олена Пасічник <i>Іншомовна соціокультурна компетентність у професійній підготовці сучасного фахівця.....</i>	187
Oksana Pershukova <i>Esp In Modern University Education .....</i>	191
Євген Плотніков <i>Розвиток професійних знань вчителів іноземних мов у контексті неперервного професійного розвитку.....</i>	195
Ольга Побережник <i>Англо-американські запозичення у французькій мові Квебеку.....</i>	197
Тетяна Погорєлова <i>Сучасні тенденції викладання ділової іноземної мови.....</i>	199
Оксана Пономарьова <i>Труднощі перекладу англомовних науково-технічних текстів.....</i>	202
Ірина Постоленко <i>Умови ефективності використання змішаного навчання під час навчання іноземних мов.....</i>	205
Геннадій Прокоф'єв <i>Роль заперечення у модифікації прагматичного значення інтерогативного мовленнєвого акту.....</i>	208

Ірина Профатило, Галина Лейцюсь <i>Семантичні особливості англійських фразеологічних одиниць на позначення розумових здібностей людини.....</i>	210
Olha Svyrydiuk <i>Canadian Experience of Second Language Teachers Training.....</i>	214
Світлана Ситняківська, Інна Літяга <i>Досвід впровадження бінарних лекцій в умовах білінгвального навчання.....</i>	218
Lina Smirnova <i>Importance of Critical Thinking For Esp Students In The Context of Global Skills.....</i>	220
Леся Собченко, Леся Шувчук <i>До питання про мовознавчі аспекти дослідження поняття «термін» як одиниці терміносистеми.....</i>	222
Alona Solodchuk <i>Audio-Lingual Method: Major Characteristics And Goals.....</i>	226
Nune Srapyan <i>Armenian-language Book Printing Jutside Its Home Territory. Overview of The Collections Preserved In Polish Libraries.....</i>	228
Наталія Ставчук <i>Сучасні запозичення з англійської мови в німецьку.....</i>	231
Ольга Сушкевич <i>Проблемно-ориентированные задания для развития навыков письма.....</i>	234
Аліна Тарасенко <i>Комунікативний метод та принципи навчання іноземної мови.....</i>	238
Наталя Терезюк <i>Готовність випускника освітньої установи до професійної діяльності....</i>	240
Марія Тименко <i>Відмінності у шкільних системах освіти Шотландії та Англії.....</i>	242
Олександра Турська, Людмила Мошковська <i>Особливості функціонування та перекладу англійських прислівників у науково-технічних текстах транспортної тематики.....</i>	243
Таміла Філіппович <i>Застосування методу віртуальної екскурсії на заняттях з іспанської мови.....</i>	247
Алла Хирнюк <i>Когнітивна конструкція як основа зміни лексичного значення дієслова...</i>	250
Ірина Холод <i>Сучасні тенденції підвищення кваліфікації учителя англійської мови.....</i>	252
Наталія Холявко <i>Індикатори вихідного рівня модернізації системи вищої освіти в умовах інформаційної економіки.....</i>	255
Anastasia Shyluk (Kovalchuk) <i>Role Playing As Problem-Solving Activity In Esl Classroom.....</i>	258
Наталія Школяр <i>Вплив інтерактивних методів навчання на розвиток професійно важливих якостей особистості майбутнього фахівця.....</i>	261
Оксана Шпарик <i>Інноваційність як тенденція розвитку шкільної освіти КНР.....</i>	265

Світлана Шумаєва, Анна Іванчук <i>Англійська мова як іноземна мова для дітей з особливими освітніми потребами</i>	267
Ірина Щербань <i>Ted Talks For Improving English Learners' Oral Presentation Skills</i>	269
Ольга Яловенко <i>Культурний артефакт в оповіданні Д. Лагірі «Благословенний Будинок»</i>	272

ПЕРЕДМОВА

Шановні читачі!

Цією передмовою до матеріалів III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ КОНТЕКСТ» (Умань, 10 квітня 2019 року) її організатори прагнуть підвести підсумки і заявити про подальші плани. Міжнародна науково-практична конференція «Наука і освіта у глобалізованому світі: традиції, сьогодення, перспективи» (2013), міжнародна Інтернет-конференція «Сучасна іношомовна освіта в Україні: стан, проблеми, перспективи» (2014, 2015), міжнародний дискусійний форум «Мова, освіта, культура: античні цінності – сучасне застосування» (2016), міжнародна конференція «Трансформації в українській освіті і наукових дослідженнях: світовий контекст» (2017), Всеукраїнська науково-практична конференція «Теоретико-методичні засади вивчення англійської мови (партнерство школи й університету)» (2018), Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст» (2018), II Міжнародна науково-практична конференція «Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст» (2019) започаткували традицію плідних дискусій на педагогічні та філологічні теми. Конференція стала черговою подією в низці щорічних наукових заходів, проведених факультетом іноземних мов УДПУ у тісній співпраці з Лабораторією порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України, Українською асоціацією дослідників освіти. Інформаційну підтримку конференції також надає Британська Рада в Україні. До участі у наукових дискусіях запрошені вчителі шкіл і студенти, адже важливим підкресленим аспектом є партнерство університетів, шкіл і громадських організацій у підготовці фахівців нової генерації.

У першу чергу звертаємося зі словами вдячності до усіх учасників конференції. Саме широкий інтерес науковців з усіх регіонів України, з Польщі, Китаю, Казахстану, Вірменії, Грузії дає змогу сподіватися, що цей досвід матиме продовження.

Робота конференції запланована за низкою напрямів, зокрема: інновації в сучасній середній освіті; інновації у вищій школі; іноземні мови в контексті глобалізації та модернізації сучасного світу тощо.

Думаємо, що ця конференція стане поштовхом до інтеграції різних галузей наукового знання. Вона вже привернула увагу не лише педагогів, а й істориків, філологів, економістів.

Оргкомітет конференції

концептуальної метафори Дж. Лакофф і М. Джонсона. У контексті такого комплексного підходу мова складається як з прототипових, так і з периферійних конструкцій, «які можуть породжувати висловлювання з девіантною або парадоксальною семантикою» [1].

Отже, дослідження ідей Граматики конструкцій актуалізуються тим, що дієслово, функціонуючи у складі фразеологічної одиниці, потрапляє в іншу, нетривіальну, конструкцію і змінює в зв'язку з цим своє прототипове значення. Розуміння семантичного типу предиката як когнітивної конструкції дозволяє виявити механізм появи контекстуального значення дієслова в складі фразеологічної одиниці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Шабанова Т. Д. Семантические модуляции в глагольной лексике английского и русского языков в единстве семантического, когнитивного и конструктивного подходов. Уфа, 2015, 230 с.

2. Fillmore Ch. J. Grammatical construction theory and the familiar dichotomies. *Language processing in social context*. Amsterdam: Elsevier, 1989. P. 17–38.

Холод Ірина,
кандидат педагогічних наук,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ УЧИТЕЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Переосмислення соціальної і професійної ролі вчителя Нової української школи актуалізує необхідність підготовки та перепідготовки фахівців, адаптованих до сучасних соціокультурних умов, здатних працювати творчо, приймаючи нестандартні рішення, засвоювати нові професійні ролі і функції, зустрічати виклики європейського рівня освітніх послуг.

Реалізація компетентнісного підходу до навчання, орієнтація на результат у формі розвинутих ключових компетентностей учнів, структури їхніх знань, поглядів, ціннісних орієнтирів, успішної самореалізації в професії і житті, формування особистості, здатної навчатися неперервно впродовж життя потребує вчителя нової формації, який не виконує функцію ретлянслятора знань, а є наставником, фасилітатором, консультантом, менеджером.

5 вересня 2017 року Верховною Радою України було прийнято новий Закон України «Про освіту» яким запроваджено нову систему підвищення кваліфікації, що передбачає збільшення та розширення

можливостей педагогічних працівників для вдосконалення педагогічної майстерності та професійного зростання впродовж усього життя [1]. 16 січня 2020 року парламентом прийнято новий Закон України «Про повну загальну середню освіту», в якому деталізовано нові підходи до підвищення кваліфікації педагогічних працівників [2].

Тож підвищення професійної майстерності педагогічних та науково-педагогічних працівників здійснюється за різними формами, видами та у різних суб'єктів підвищення кваліфікації. Конкретні форми, види та суб'єктів підвищення кваліфікації обирає педагогічний (науково-педагогічний) працівник, з урахуванням самооцінки своїх компетентностей і професійних потреб. Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці (на виробництві).

Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Основними видами підвищення кваліфікації є: 1) навчання за програмою підвищення кваліфікації; 2) стажування (наукове стажування); 3) участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

Відповідно Закону суб'єктом, що реалізує програму підвищення кваліфікації може бути заклад освіти, інша юридична чи фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, що надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічним (науково-педагогічним) працівникам.

Обсяг програми підвищення кваліфікації вимірюється в годинах та в кредитах Європейської кредитно-трансферної. Обсяг програми визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах та в кредитах ЄКТС (один кредит ЄКТС становить 30 годин). Так, курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників реалізуються за трьома програмами на 150 годин (5 кредитів), 30 годин (1 кредит) та 6 годин (0,2 кредита).

Участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстеркласах зараховуються педагогічною (вченою) радою закладу освіти як підвищення кваліфікації, якщо таке підвищення кваліфікації відбувалося відповідно до затвердженого в установленому порядку річного плану підвищення кваліфікації. Обсяг підвищення кваліфікації у таких формах зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

Щодо обсягу підвищення кваліфікації педагогічного працівника закладу загальної середньої освіти, то впродовж п'яти років він має бути не меншим ніж 150 годин, з них не менше ніж 75 годин в закладах освіти, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Основними напрямками підвищення кваліфікації є:

- предметна (професійна) компетентність (знання навчального предмету, фахових методик, технологій);

- формування спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»;
- психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки;
- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;
- використання інформаційно-комунікативних технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібербезпеку;
- мовленнєва компетентність;
- формування професійних компетентностей галузевого спрямування, опанування новітніми виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі економіки, підприємства, організації та установи, вимогами до рівня кваліфікації працівників за відповідними професіями (для працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти); управлінська компетентність (для керівників закладів освіти, науково-методичних установ та їх заступників).

Формування методологічної компетентності учителя англійської мови значно покращилося завдяки спільному проекту МОН України та Британської Ради в Україні «Шкільний вчитель нового покоління», який мав на меті осучаснити стан підготовки майбутнього вчителя іноземних мов в Україні відповідно до вимог часу шляхом ознайомлення з відповідним досвідом Великої Британії та інших країн, а також розробкою необхідних документів і матеріалів з метою удосконалення методичної підготовки вчителів іноземних мов у закладах вищої освіти.

Методологічну компетентність учитель може удосконалювати не лише на курсах підвищення кваліфікації при Інститутах післядипломної освіти та закладах вищої освіти, а й у рамках діяльності таких не урядових організацій як Британська рада (British Council), Українське відділення Міжнародної асоціації вчителів англійської мови як іноземної (IATEFL Ukraine), Асоціація викладачів англійської мови ТІСОЛ-Україна (TESOL), Американський дім у Києві (American House Kyiv) та ін.

Британська Рада постійно працює над поновленням онлайн-курсів із професійної майстерності. Платформа *Teaching English* забезпечує ширший вибір онлайн-курсів у залежності від потреб і побажань, які прагне розвивати учитель англійської мови [3].

Американський дім у Києві (America House Kyiv) – сприяє розвитку професійного й особистого потенціалу учителів англійської мови, а також взаєморозуміння та співпраці між українцями й

американцями на підставі спільних цінностей. Американський дім організовує методичні, культурні та освітні семінари та вебінари і пропонує можливості для спілкування, навчання й культурного обміну [5].

Асоціації викладачів англійської мови **TESOL-Ukraine** та Українське відділення Міжнародної асоціації вчителів англійської мови як іноземної **IATEFL Ukraine** пропонують членство та запрошують на щорічні конференції та форуми. Ці заходи є надзвичайно продуктивними і необхідними, оскільки на них відбуваються тренінг упродовж кількох днів, які проводяться британськими та американськими методистами і допомагають учителям англійської мови опанувати сучасні тенденції та методики навчання англійської мови як іноземної [4].

Отже, учитель англійської мови вільний у своєму виборі засобів та форм удосконалення своєї професійної майстерності, як і виборі закладу для підвищення кваліфікації. Підтримка учителя на державному рівні є запорукою успішної реалізації концепції Нової української школи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017.
2. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 р. № 463-IX. *Голос України*. 2020.
3. <http://www.britishcouncil.org.ua>
4. <https://ukraineiatefl.wixsite.com/iateflukraine>
5. <https://www.americahousekyiv.org>

Наталія Холявко,
доктор економічних наук, доцент,
Чернігівський національний технологічний університет,
(м. Чернігів, Україна)

ІНДИКАТОРИ ВИХІДНОГО РІВНЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Багатоаспектність проблематики модернізації національної системи вищої освіти в умовах інформаційної економіки обумовлює необхідність застосування комплексних методичних підходів до пізнання сучасних тенденцій трансформації досліджуваного об'єкту [1; 2; 3; 6]. Комплексність у даному контексті передбачає охоплення систематизованого й узгодженого масиву статистично-звітної інформації, щодо демографічних, структурних, галузевих, секторальних характеристик об'єкту та його елементів (університетів, академій,